

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/137257,Delegacja-IPN-oddala-hold-zolnierzom-podziemia-niepodleglosci-owego-oraz-ofiarom-.html>
28.04.2024, 12:29

Delegacja IPN oddała hołd żołnierzom podziemia niepodległościowego oraz ofiarom II wojny światowej - Lipinki, 27 stycznia 2021

Z Lipinek, określanych jako „partyzancka wieś”, pochodzi dwoje błogosławionych polskich męczenników II wojny światowej: bł. siostra Heliodora Maria (Leokadia) Matuszewska oraz bł. ks. Franciszek Rogaczewski.

Delegacja IPN 27 stycznia odwiedziła miejscowość Lipinki (gmina Warlubie, powiat świecki, województwo kujawsko-pomorskie), gdzie 3 czerwca 1946 r. oddział partyzantów Władysława Chelińskiego „Małego” zaatakował grupę funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w celu odbicia aresztowanych mieszkańców Lipinek, m.in. miejscowego proboszcza i dowódcę oddziału partyzanckiego, leśniczego Jana Sikorskiego „Wilka”.

Sikorski w działalność partyzancką zaangażował się w wieku 20 lat. Po drugiej wojnie światowej nie złożył broni. Został aresztowany 3 czerwca 1946 r. przez funkcjonariuszy „bezpieki”, zginął tego samego dnia w Lipinkach w czasie próby odbicia go przez partyzantów „Małego”.

Przedstawiciele IPN złożyli kwiaty pod upamiętnieniami Jana Sikorskiego i potyczki pod Lipinkami.

Warto dodać, że w miejscu śmierci Żołnierza Wyklętego w czasach rządów komunistycznych stał pomnik poświęcony funkcjonariuszom UB. Jan Sikorski długo musiał czekać na godne uhonorowanie. Jego najstarsze imienne upamiętnienie ma nieco ponad 10 lat, ale dopiero w 2014 r. dodano wielkie generalne upamiętnienie z napisem: „Wolność trzeba zdobywać, nie można jej tylko posiadać” (św. Jan Paweł II) oraz tekst:

„W hołdzie tym, którzy walczyli, cierpieli i ginęli w latach 1939–1946: żołnierzom Wojska Polskiego z 1939 roku, żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego, Żołnierzom Niezłomnym oraz pamięci księży, leśników i mieszkańców tych ziem, represjonowanych i mordowanych przez niemieckich i komunistycznych oprawców” (Rodacy 2014).

Przedstawiciele Oddziału IPN w Gdańsku – Delegatury w Bydgoszczy każdego roku w różny sposób upamiętniali zasłużoną dla polskiej niepodległości postać. W 2013 r. została wydana książka Marzeny Kruk [„Potyczka pod Lipinkami 3 czerwca 1946 r.”](#), organizowane

były także Biegi Szlakiem Leśnych.

Nadmienić należy, że z Lipinek, określanych jako „partyzancka wieś”, pochodzi dwoje błogosławionych polskich męczenników II wojny światowej: pochodząca z parafii Lipinki, a urodzona we wsi Stara Huta pod Lipinkami, bł. siostra Heliodora Maria (Leokadia) Matuszewska – ur. w 1906 r., siostra Nazaretanka w Kaliszu, a później w Nowogrodku, gdzie w sierpniu 1943 r. zamordowali ją niemieccy okupanci oraz bł. ks. Franciszek Rogaczewski.

Duchowny od 1920 r. służył w parafiach na terenie Wolnego Miasta Gdańska. Aktywnie udzielał się w organizacjach związanych z polskością i krzewieniem wiary chrześcijańskiej. W 1924 r. był współzałożycielem Ligi Katolickiej, wiceprezesem Macierzy Szkolnej, kapelanem kolejarzy i pracowników Poczty Polskiej w WMG. W 1931 r. mianowany rektorem z tytułem proboszcza kościoła pw. Chrystusa Króla, wybudowanego i konsekrowanego w 1932 r. Kościół wkrótce stał się ośrodkiem życia religijnego i społecznego Polonii gdańskiej. Został aresztowany w dniu 1 września 1939 r., przejściowo osadzony w więzieniu dla gdańskich Polaków w Victoriaschule, a następnie wysłany do niemieckiego obozu koncentracyjnego Stutthof, gdzie był bity i maltretowany. Został rozstrzelany w dniu 11 stycznia 1940 r. Beatyfikowany w 1999 r.

W Kościele pw. Maryi Wspomożenia Wiernych w Lipinkach znajdują się ich liczne upamiętnienia, pod którymi delegacja IPN Gdańsk złożyła kwiaty. Przedstawiciele IPN oddali również hołd ks. Teodorowi Kalinowskiemu.

